

**„(...) Wiatr mną jak ciemnym cyprysem kołysze (...)”
– porównania z komparansem „roślinnym”
w poematach Juliusza Słowackiego**

Celem referatu jest charakterystyka porównań asocjacyjnych występujących w poematach Juliusza Słowackiego na przykładzie konstrukcji, w których komparans odwołuje się do świata roślin i grzybów. Materiał leksykalny został wyekscerpowany z jedenastu utworów Słowackiego powstałych w erze przedmistrzowej. Są to następujące pozycje: *Arab*, *Beniowski* (pieśni I-V), *Jan Bielecki*, *Lambro*, *Mnich*, *Ojciec zadżumionych*, *Podróż do Ziemi Świętej z Neapolu*, *Poema Piasta Dantyszka*, *Wacław*, *W Szwajcarii* oraz *Żmija*. Analizą objęto niegradacyjne struktury porównawcze, posiadające standardowe bądź indywidualne wskaźniki komparacji.

Główny akcent zostanie w wystąpieniu położony na: 1. skrótowe omówienie kształtu formalnego rozpatrywanych konstrukcji, 2. klasyfikację semantyczną zawartych w porównaniach elementów odsyłających do królestwa flory, 3. przedstawienie najważniejszych konotacji leksyki „roślinnej” wykorzystanej przez poetę, 4. opis głównych kręgów tematycznych, do których należą wyekscerpowane porównania ze względu na znaczenie członu określanego oraz 5. zasygnalizowanie podstawowych funkcji tychże tropów. Podkreślony zostanie antropocentryczny charakter analizowanych konstrukcji komparatywnych, służących – przede wszystkim – sugestywnej ilustracji kondycji psychofizycznej człowieka. Dodatkowo wskazane tropy stylistyczne zostaną skonfrontowane z inną grupą tematyczną komparacji, a mianowicie z porównaniami opartymi na motywach animalistycznych. Wspólnie tworzą one w poematach rozbudowany kompleks porównań zawierających referencję do świata przyrody ożywionej.

Zagadnienie przewidziane do prezentacji podczas konferencji stanowi część szerszych badań poświęconych roli *comparatio* jako istotnego składnika języka artystycznego Juliusza Słowackiego.